Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

13 ноември 2018 година*

„Преюдициално запитване — Регламент (ЕС) № 604/2013 — Регламент (ЕО) № 1560/2003 — Определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила — Критерии и механизми за определянето — Искане за поемане на отговорност или за обратно приемане на кандидат за убежище — Отрицателен отговор на замолената държава членка — Искане за преразглеждане — Член 5, параграф 2 от Регламент № 1560/2003 — Срок за отговор — Изтичане — Последици“

По съединени дела C-47/17 и C-48/17

с предмет преюдициални запитвания на основание член 267 ДФЕС, отправени от Rechtbank Den Haag (Първоинстанционен съд Хага, Нидерландия), с актове от 23 и 26 януари 2017 г., постъпили в Съда съответно на 1 и 3 февруари 2017 г., в производства по дела

X (C-47/17),

X (C-48/17)

срещу

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: K. Lenaerts, председател, R. Silva de Lapuerta, заместник-председател, J.-C. Bonichot, M. Vilaras и F. Biltgen, председатели на състави, E. Juhász, M. Ilešič (докладчик), J. Malenovský, E. Levits, L. Bay Larsen и S. Rodin, съдии,

генерален адвокат: M. Wathelet,

секретар: L. Carrasco Marco, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 16 януари 2018 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за X (C-47/17), от C. C. Westermann-Smit, advocaat,

– за X (C-48/17), от D. G. J. Sanderink и A. Khalaf, advocaten,

* Език на производството: нидерландски.

– за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman и M. L. Noort, в качеството на представители,

– за германското правителство, от T. Henze и R. Kanitz, в качеството на представители,

– за унгарското правителство, от M. M. Tátrai, M. Z. Fehér и G. Koós, в качеството на представители,

– за правителството на Обединеното кралство, от S. Brandon, R. Fadoju и C. Crane, в качеството на представители, подпомагани от D. Blundell, barrister,

– за швейцарското правителство, от E. Bichet, в качеството на представител,

– за Европейската комисия, от G. Wils и M. Condou-Durande, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 22 март 2018 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 222, 2003 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 140), изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 г. (ОВ L 39, 2014 г., стр. 1) (наричан по-нататък „Регламентът за изпълнение“).

2 Тези запитвания са отправени по две дела със страни — кандидат за убежище и Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (държавен секретар по сигурността и правосъдието, Нидерландия, наричан по-нататък „държавният секретар“).

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламентът за Евродак

3 Член 9 от Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за

изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 180, 2013 г., стр. 1, наричан по-нататък „Регламентът за Евродак“) гласи:

„1. Всяка държава членка незабавно снема отпечатъци от всички пръсти на всяко лице на възраст минимум 14 години, подало молба за международна закрила, и във възможно най-кратък срок и не по-късно от 72 часа след подаването на неговата молба за международна закрила, определена в член 20, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 604/2013 ги предава на централната система […].

[…]

3. Данните за дактилоскопични отпечатъци […], които са предадени от която и да е държава членка […], се сравняват автоматично с данните за дактилоскопични отпечатъци, предадени от други държави членки и вече регистрирани в централната система.

[…]

5. Централната система съобщава автоматично положителния или отрицателния резултат от сравняването на държавата членка по произход. […]

[…]“.

4 Член 14 от Регламента за Евродак предвижда:

„1. Всяка държава членка снема незабавно дактилоскопични отпечатъци от всички пръсти на всеки гражданин на трета държава или лице без гражданство на възраст поне 14 години, което при незаконно преминаване на сухопътната, морската или въздушната ѝ граница, идвайки от трета държава, е било задържано от компетентните контролни органи и не е било върнато или което остава физически на територията на държавите членки и което не е временно задържано, поставено в изолация или арестувано по време на целия период от време между задържането и извеждането въз основа на решението за неговото връщане.

2. Засегнатата държава членка във възможно най-кратък срок и не по-късно от 72 часа от датата на задържане предава на централната система следните данни за всеки гражданин на трета държава или лице без гражданство по параграф 1, което не е било върнато […]

[…]“.

Регламент „Дъблин III“

5 Съображения 4, 5, 7 и 12 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31 и поправка в ОВ L 49, 2017 г., стр. 50, наричан по-нататък „Регламент „Дъблин III“).

„(4) В заключенията [от специалната среща на Европейския съвет в] Тампере [на 15 и 16 октомври 1999 г.] също така се посочва, че [общата европейска система за убежище] следва да включва в краткосрочен план ясен и работещ метод за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище.

(5) Един подобен метод трябва да се основава на обективни, справедливи критерии както за държавите членки, така и за заинтересованите лица. По-специално, той трябва да даде възможност бързо да се определи компетентната държава членка, така че да се гарантира ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, без да се компрометира целта за бърза обработка на молбите за международна закрила.

[…]

(7) В Стокхолмската програма Европейският съвет потвърди отново ангажимента си по отношение на целта най-късно до 2012 г. да се създаде общо пространство на закрила и солидарност в съответствие с член 78 [ДФЕС] за лицата, на които се предоставя международна закрила. Освен това Европейският съвет подчерта, че системата от Дъблин се запазва като основен елемент при изграждането на [общата европейска система за убежище], тъй като тя ясно разпределя компетентността между държавите членки при разглеждане на молбите за международна закрила.

[…]

(12) Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила [(ОВ L 180, 2013 г., стр. 60)] следва да се прилага в допълнение и без да засяга разпоредбите относно процедурните гаранции, уредени с настоящия регламент, при спазване на ограниченията в прилагането на посочената директива“.

6 Съгласно член 2, буква г) от Регламент „Дъблин III“ за целите на този регламент „разглеждане на молба за международна закрила“ означава „всяко разглеждане на или решение, или определение относно молба за международна закрила от компетентните органи в съответствие с Директива 2013/32/ЕС и Директива 2011/95/ЕС, с изключение на процедурите за определяне на компетентната държава членка в съответствие с настоящия регламент“.

7 Член 3, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ предвижда:

„Когато не може да бъде посочена компетентна държава членка, на основата на критериите, изброени в настоящия регламент, първата държава членка, пред която е представена молбата за международна закрила, е компетентна за разглеждането ѝ.

Когато е невъзможно кандидатът да бъде прехвърлен в първоначално посочената за компетентна държава членка, тъй като са налице основателни опасения да се смята, че в тази държава членка съществуват системни недостатъци в процедурата по предоставяне на убежище и на условията за приемане на кандидати, което създава риск от нечовешко или унизително отношение по смисъла на член 4 от Хартата на основните права на Европейския съюз, определящата държава членка продължава да разглежда критериите, предвидени в глава III, за да установи дали друга държава членка може да бъде посочена за компетентна.

Когато прехвърлянето не може да се осъществи съгласно настоящия параграф към никоя държава членка, посочена въз основа на предвидените в глава III критерии, или към първата държава членка, в която е подадена молбата, определящата държава членка[…] става компетентна държава членка“.

8 Член 13, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ гласи:

„Когато се установи, въз основа на преки или косвени доказателства, така както са описани в двата списъка по член 22, параграф 3 от настоящия регламент, включително данни, предвидени в Регламент[а за Евродак], че кандидат незаконно е пресякъл по суша, по море или по въздух

границата на държава членка, в която е влязъл, идвайки от трета държава, тази държава членка е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила. Тази компетентност отпада 12 месеца след датата на незаконно[то] пресичане на границата“.

9 Член 17, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ гласи:

„Чрез дерогация от член 3, параграф 1 всяка държава членка може да вземе решение да разгледа молба за международна закрила, която е подадена до нея от гражданин на трета държава или лице без гражданство, дори ако подобно разглеждане не попада в нейната компетентност съгласно критериите, предвидени в настоящия регламент.

[…]“.

10 Член 18 от този регламент предвижда:

„1. Компетентната държава членка по смисъла на настоящия регламент[…] е длъжна:

а) да поеме, при условията, предвидени в членове 21, 22 и 29, отговорността за кандидат, който е подал молба в друга държава членка;

б) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, кандидат, чиято молба е в процес на разглеждане и който е подал молба в друга държава членка или който се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване;

[…]

2. В случаите, попадащи в обхвата на параграф 1, букви а) и б), компетентната държава членка разглежда или завършва разглеждането на молба[та] за международна закрила, подадена от кандидата.

[…]“.

11 Член 20, параграфи 1 и 5 от същия регламент предвижда:

„1. Процедурата за определяне на компетентната държава членка започва веднага, след като за първи път бъде подадена молба за международна закрила пред държава членка.

[…]

5. Кандидатът, който се намира в друга държава членка без документ за пребиваване или който подава там молба за международна закрила, след като оттегли първата молба, подадена от него в друга държава членка по време на процедура за определяне на компетентната държава членка, се [приема] обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, от държавата членка, пред която първоначално е била подадена молбата за международна закрила, с цел за бъде завършена процедурата за определяне на компетентната държава членка.

[…]“.

12 Член 21 от Регламент „Дъблин III“ гласи:

„1. Когато държава членка, пред която е била подадена молба за международна закрила, счита, че друга държава членка е компетентна за разглеждането на молб[ата], тя може възможно най-бързо и при всички случаи в тримесечен срок от датата, на която молбата е бил[а] подадена по смисъла на член 20, параграф 2, да поиска от другата държава членка да поеме отговорността за кандидата.

Независимо от първа алинея, в случай на положителен резултат в Евродак за данните, записани съгласно член 14 от Регламент[а за Евродак], искането се изпраща в срок от два месеца от получаването на положителния резултат съгласно член 15, параграф 2 от посочения регламент.

Ако искането за поемане на отговорността за кандидат не е отправено в рамките на сроковете, предвидени в първа и втора алинея, компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила е държавата членка, в която е била подадена молбата.

2. Молещата държава членка може да поиска спешен отговор в случаите, когато молбата за международна закрила е била подадена след отказ за влизане или оставане, след задържане заради незаконно пребиваване или след връчване или изпълнение на заповед за извеждане.

В искането се посочват причините, обуславящи необходимостта от спешен отговор, и срокът, в който се очаква отговор. Този срок е най-малко една седмица.

3. В случаите, посочени в параграфи 1 и 2, искането за поемане на отговорността от друга държава членка се прави чрез представяне на стандартен формуляр, като то включва преките или косвени доказателства, така както са описани в двата списъка по член 22, параграф 3, и/или останалите [съответни данни от] декларацията на кандидата, даващи възможност на органите на замолената държава членка да проверят, дали тя е компетентна на основата на критериите, установени в настоящия регламент.

Комисията приема с актове за изпълнение единните условия за подготовката и предаване на исканията за поемане на отговорност. […]“.

13 Член 22 от Регламент „Дъблин III“ предвижда:

„1. Замолената държава членка извършва необходимата проверка и се произнася по искането за поемане на отговорността за кандидат в двумесечен срок от получаване на искането.

[…]

3. С актове за изпълнение Комисията определя и преразглежда периодично два списъка, в които се посочват относимите прек[и] и косвени доказателства.

[…]

6. Ако молещата държава членка е помолила за спешни действия, в съответствие с разпоредбите на член 21, параграф 2, замолената държава членка прави всичко необходимо, за да спази поискания срок. По изключение, когато може да се докаже, че разглеждането на [искането] за поемане на отговорност за кандидат е особено сложна задача, замолената държава членка може да даде своя отговор след поискания срок, но при всички обстоятелства в рамките на един месец. В този случай замолената държава членка трябва да информира молещата държава членка за решението си да отложи отговора, в рамките на първоначално поискания срок.

7. Бездействието в рамките на двумесечния срок по параграф 1 и едномесечни[я] срок по параграф 6 е равностойно на приемане на искането, което поражда задължението за поемане на отговорността за лицето, включително задължението да [се] осигури подходяща организация на пристигането му“.

14 Член 23 от Регламент „Дъблин III“ предвижда:

„1. Когато държава членка, в която лице от посочените в член 18, параграф 1, буква б), в) или г) е подало нова молба за международна закрила, счита друга държава членка за компетентна, в съответствие с член 20, параграф 5 и член 18, параграф 1, буква б), в) или г), тя може да отправи искане към въпросната друга държава членка да приеме обратно това лице.

2. Искането за обратно приемане се изготвя възможно най-бързо и във всички случаи до два месеца след получаването на резултата от Евродак, съгласно член 9, параграф 5 от Регламент[а за Евродак].

Ако искането за обратно приемане се основава на други доказателства, а не на информацията, получена от системата на Евродак, то се изпраща на замолената държава членка в рамките на три месеца от датата, на която молбата за международна закрила е била подадена по смисъла на член 20, параграф 2.

3. Ако искането за обратно приемане не е направено в определените в параграф 2 срокове, компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила е държавата членка, в която е подадена новата молба.

4. Искането за обратно приемане се прави чрез стандартен формуляр и се придружава от преки или косвени доказателства, описани в двата списъка, посочени в член 22, параграф 3, и/или съответни [данни] от декларацията на засегнатото лице, които позволяват на органите на замолената държава членка да проверят дали тя е компетентна съобразно критериите, предвидени в настоящия регламент.

С актове за изпълнение Комисията приема единните условия за подготовката и предаването на исканията за обратно приемане. […]“.

15 Член 25 от Регламент „Дъблин III“ гласи:

„1. Замолената държава членка е длъжна да направи необходимите проверки и да оповести решението си относно искането за обратно приемане на засегнатото лице възможно най-бързо и във всеки случай не по-късно от един месец от датата, на която е получено искането. Когато искането се основава на данни, получени от системата Евродак, този срок се намалява на две седмици.

2. При бездействие в рамките на едномесечния или двуседмичния срок по параграф 1 искането се счита за прието, което поражда задължението да се поеме обратно отговорността за въпросното лице включително за подходяща организация на пристигането му“.

16 Член 29 от Регламент „Дъблин III“ предвижда:

„1. Предаването на кандидата […] от молещата държавата членка на компетентната държава членка се осъществява в съответствие с националното право на молещата държава членка след съгласуване между заинтересованите държави членки, веднага щом това бъде практически възможно и най-късно в шестмесечен срок от приемането на искането от друга държава членка да поеме отговорността или да приеме обратно въпросното лице или на крайното решение по обжалване или по преразглеждане в случай на суспензивно действие […].

[…]

2. Ако прехвърлянето не е извършено в шестмесечния срок, компетентната държава членка се освобождава от своите задължения за поемане на отговорност или приемане обратно на засегнатото лице и в такъв случай отговорността се прехвърля върху молещата държава членка. Този срок може да бъде удължен най-много до една година, ако прехвърлянето не е могло да бъде извършено поради това че засегнатото лице е задържано в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или най-много до осемнадесет месеца, ако засегнатото лице се укрие.

[…]“.

17 Според таблицата на съответствието, съдържаща се в приложение II към Регламент „Дъблин III“, член 18 и член 20, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 50, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 56, наричан по-нататък „Регламент „Дъблин II“), отменен и заменен с Регламент „Дъблин III“, съответстват респективно на член 22 и член 25, параграф 1 от последния регламент.

Регламентът за изпълнение

18 Съгласно преамбюла на Регламента за изпълнение същият е приет „предвид [Регламент „Дъблин II“], и по-специално член 15, параграф 5, член 17, параграф 3, член 18, параграф 3, член 19, параграфи 3 и 5, член 20, параграфи 1, 3 и 4 и член 22, параграф 2 от него“.

19 Член 5 от Регламента за изпълнение гласи:

„1. Когато след направена проверка замолената държава членка счете, че представените доказателства не установяват нейната компетентност, отрицателният отговор, който тя изпраща на молещата държава членка, съдържа пълно и подробно изложение на мотивите за този отказ.

2. Когато молещата държава членка счита, че полученият отказ се основава на погрешна оценка или когато тя разполага с допълнителни доказателства за представяне, тя може да поиска преразглеждане на искането си. Тази възможност трябва да се реализира в рамките на три седмици след получаване на отрицателния отговор. Замолената държава членка полага необходимите усилия за да даде своя отговор в двуседмичен срок. При всички обстоятелства допълнителната процедура не удължава сроковете, предвидени в член 18, параграфи 1 и 6 и член 20, параграф 1, буква б) от Регламент [„Дъблин II“]“.

20 Част А от приложение X към Регламента за изпълнение съдържа информация относно Регламент „Дъблин III“, предназначена за кандидатите за международна закрила. Под заглавие „Колко време ще отнеме, за да се определи държавата, която да разгледа моята молба? След колко време ще бъде разгледана моята молба?“ се посочва в частност, че „[п]родължителността на цялата [предвидена в Регламент „Дъблин III“] процедура до прехвърлянето Ви в тази друга държава може при нормални обстоятелства да отнеме до 11 месеца. След това Вашето искане за предоставяне на убежище ще бъде разгледано от компетентната държава. Този график може да е различен, ако Вие се укривате от органите, лишен сте от свобода или сте задържан, или ако обжалвате решението за прехвърляне към друга държава“. В част Б от това приложение, съдържаща информация относно посочената процедура за кандидатите за международна

закрила, спрямо които се води такава процедура, по-подробно се посочват в това отношение сроковете за отправянето на искане за поемане на отговорност или за обратно приемане и за даването на отговор на такова искане, както и за прехвърлянето на съответното лице.

Нидерландското право

Общият административен закон от 1991 г.

21 Член 4:17, параграф 1 от Algemene wet bestuursrecht (Общ административен закон) предвижда, че ако не се произнесе своевременно по постъпила молба, административният орган е длъжен да заплати санкционно обезщетение на молителя за всеки ден забава, но за неповече от 42 дни. Съгласно член 4:17, параграф 2 от този закон санкционното обезщетение е в размер на 20 EUR на ден за първите четиринадесет дни забава, 30 EUR на ден за следващите четиринадесет дни и 40 EUR за всеки следващ ден. Съгласно член 4:17, параграф 3 от посочения закон санкционното обезщетение се дължи от деня, в който изтича двуседмичният срок, започващ от деня непосредствено след края на предвидения срок за произнасяне и след получаването от административния орган на изпратената от молителя писмена покана. Член 4:17, параграф 5 от същия закон предвижда, че санкционното обезщетение се дължи и когато е подадена жалба срещу липсата на произнасяне в срок. Съгласно член 4:17, параграф 6, буква c) от Общия административен закон санкционно обезщетение не се дължи, когато молбата е явно недопустима или явно неоснователна.

22 Член 6:2, буква b) от посочения закон предвижда:

„За целите на прилагането на законовите разпоредби относно обжалването по административен и съдебен ред непроизнасянето в срок се приравнява на решение“.

23 Член 6:12, параграф 2 от същия закон гласи:

„Жалба по съдебен ред може да бъде подадена, когато административният орган не се е произнесъл своевременно и е изтекъл двуседмичният срок, започнал да тече от деня, следващ деня, в който заинтересованото лице е уведомило писмено административния орган за неговото бездействие“.

24 Член 8:55b, параграф 1 от Общия административен закон гласи:

„Когато е сезиран с жалба поради непроизнасяне в срок, административният съд се произнася съгласно член 8:54 от [този закон] в осемседмичен срок от момента, в който е получена жалбата и са изпълнени изискванията по член 6:5 от [този закон], освен ако не счита за необходимо да разгледа делото в съдебно заседание“.

25 Член 8:55c от Общия административен закон предвижда:

„Когато е направено искане в този смисъл и жалбата е основателна, административният съд определя и размера на дължимото санкционно обезщетение“.

26 Съгласно член 8:55d, параграф 1 от посочения закон, ако жалбата е основателна и няма съобщение за взето административно решение, административният съд задължава административния орган да съобщи решението си в двуседмичен срок от деня, следващ връчването на съдебното решение. Съгласно параграф 2 от този член в решението си административният съд определя допълнително санкционно обезщетение за всеки ден забава от страна на административния орган да изпълни това решение.

Законът за чужденците

27 Член 30, параграф 1 от Vreemdelingenwet 2000 (Закон за чужденците от 2000 г.) в редакцията му, приложима към фактите по главните производства (наричан по-нататък „Законът за чужденците“), предвижда, че молбата за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец не се разглежда, когато се установи, в съответствие с Регламент „Дъблин III“, че друга държава членка е компетентна да разгледа молбата.

28 Член 42, параграф 1 от Закона за чужденците предвижда, че решение се взема в шестмесечен срок от получаването на молбата за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец.

29 Съгласно член 42, параграф 4 от посочения закон срокът по параграф 1 от този член може да бъде удължен с най-много още девет месеца, когато:

„a. се поставят сложни фактически и/или правни въпроси;

b. поради големия брой едновременно подадени молби от чужденци на практика е много трудно да се приключи процедурата в шестмесечния срок или

c. забавянето при обработването на молбата е по вина на чужденеца“.

30 Член 42, параграф 6 от Закона за чужденците гласи, че когато във връзка с молба за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец се преценява на основание член 30 от този закон дали тази молба следва да не бъде разгледана, посоченият в параграф 1 срок започва да тече едва от момента, в който в съответствие с Регламент „Дъблин III“ бъде установено, че Кралство Нидерландия е компетентно да разгледа молбата.

Споровете в главните производства и преюдициалните въпроси

Дело C-47/17

31 На 24 януари 2016 г. жалбоподателят в главното производство, сирийски гражданин, подава до държавния секретар в Нидерландия молба за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец.

32 На същия ден след справка в базата данни Евродак държавният секретар получава положителен резултат, сочещ, че на 22 януари 2016 г. въпросният жалбоподател е подал молба за международна закрила в Германия, което обаче същият оспорва.

33 На 24 март 2016 г. на основание член 18, параграф 1, буква б) от Регламент „Дъблин III“ държавният секретар отправя искане до германските власти да приемат обратно жалбоподателя в главното производство.

34 С писмо от 7 април 2016 г. германските власти отхвърлят искането за обратно приемане. В това писмо те посочват, че за момента отговарят отрицателно, за да спазят предвидения в член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ срок за отговор, доколкото отговорът изисквал по-задълбочено проучване в Германия, за което нидерландските власти щели съответно да бъдат уведомени, без да е необходимо да отправят нарочно искане.

35 На 14 април 2016 г. държавният секретар подава до германските власти искане за преразглеждане, на което обаче последните не отговарят.

36 С писмо от 29 август 2016 г. жалбоподателят в главното производство иска от държавния секретар да разгледа молбата му и да приеме, че отказът на германските власти от 7 април 2016 г. е окончателен. Държавният секретар не отговаря по съществото на това искане.

37 На 17 ноември 2016 г. жалбоподателят в главното производство подава жалба пред запитващата юрисдикция, като твърди липса на решение в срок по молбата му за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец и иска тя да осъди държавния секретар да заплати санкционно обезщетение от деня, в който е трябвало да се произнесе, да го задължи да се произнесе в определен от нея срок и да присъди допълнително санкционно обезщетение от 100 EUR за всеки ден забава в случай на неспазване на този срок.

38 На 22 декември 2016 г. държавният секретар уведомява запитващата юрисдикция, че на 14 декември 2016 г. е оттеглил искането си до германските власти за обратно приемане и че молбата за убежище на жалбоподателя в главното производство вече ще се разглежда по реда на *Nederlandse Algemene Asielprocedure* (общата процедура за убежище в Нидерландия).

39 Страните в главното производство спорят по това дали междувременно е изтекъл срокът, в който държавният секретар трябва да се произнесе по подадената от жалбоподателя в главното производство на 24 януари 2016 г. молба за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец.

40 В това отношение жалбоподателят в главното производство твърди в частност, че след изтичането на сроковете, предвидени в Регламент „Дъблин III“ във връзка с процедурата за обратно приемане, държавата членка, компетентна да разгледа молбата за международна закрила, трябва вече да е била определена. Ако в установените срокове замолената държава членка отговори отрицателно на искането за обратно приемане, от този момент нататък компетентна била молещата държава членка. Съответно шестмесечният срок за произнасяне по молбата за убежище започвал да тече от този момент. Като се има предвид, че на 7 април 2016 г. германските власти отговарят отрицателно на искането за обратно приемане, от тази дата Кралство Нидерландия било компетентно да разгледа подадената от жалбоподателя в главното производство молба за убежище, поради което срокът, определен за произнасяне по нея, бил изтекъл на 7 октомври 2016 г.

41 Според държавния секретар обаче срокът за произнасяне по посочената молба започнал да тече едва на 14 декември 2016 г., когато Кралство Нидерландия е обявило, че е компетентно да разгледа същата.

42 При тези обстоятелства Rechtbank Den Haag (Първоинстанционен съд Хага, Нидерландия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли замолената държава членка, предвид смисъла, съдържанието и целта на Регламент [„Дъблин III“] и на Директива [2013/32], да отговори в двуседмичен срок на искането за преразглеждане по член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение?

2) При отрицателен отговор на първия въпрос, следва ли в този случай предвид член 5, параграф 2, последно изречение от Регламента за изпълнение да се приложи предвиденият в член 20, параграф 1, буква б) от Регламент [„Дъблин II“] (понастоящем член 25, параграф 1 от Регламент [„Дъблин III“]) максимален едномесечен срок?

3) При отрицателен отговор и на първия, и на втория въпрос, разполага ли замолената държава членка — с оглед на използвания в член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение израз „полага необходимите усилия“ — с разумен срок за отговор на искането за преразглеждане?

4) Ако замолената държава членка трябва действително да отговори в разумен срок на искането за преразглеждане по член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение, следва ли да се смята, че когато са изтекли повече от шест месеца, какъвто е конкретният случай, все още може да се говори за „разумен срок“? При отрицателен отговор на този въпрос, кой срок при това положение следва да се счита за разумен?

5) Каква е последицата от обстоятелството, че замолената държава членка не е отговорила в двуседмичен, едномесечен или определен разумен срок на искането за преразглеждане? В този случай молещата държава членка компетентна ли е да разгледа по същество подадената от чужденеца молба за убежище, или за това е компетентна замолената държава членка?

6) Ако се приеме, че замолената държава членка е компетентна да разгледа по същество молбата за убежище, тъй като не е отговорила своевременно на искането за преразглеждане по член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение, в какъв срок молещата държава членка, в конкретния случай ответникът, следва да съобщи това на чужденеца?“.

Дело C-48/17

43 На 22 септември 2015 г. жалбоподателят в главното производство, еритрейски гражданин, подава до държавния секретар молба за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец в Нидерландия. Според базата данни Евродак още на 9 юни 2015 г. той е подал молба за международна закрила в Швейцария. Освен това от предоставената на Съда преписка е видно, че в края на май 2015 г. жалбоподателят в главното производство пристига през Средиземно море в Италия, където изглежда обаче пръстовите му отпечатъци не са били снети и той не е подавал молба за международна закрила.

44 На 20 ноември 2015 г. на основание член 18, параграф 1, буква б) от Регламент „Дъблин III“ държавният секретар отправя искане до швейцарските власти да приемат обратно жалбоподателя в главното производство.

45 На 25 ноември 2015 г. швейцарските власти отхвърлят това искане, тъй като в рамките на процедурата за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молбата за международна закрила, която жалбоподателят в главното производство е подал в Швейцария, са отправили до италианските власти искане за поемане на отговорност или за обратно приемане, което обаче останало без отговор, така че, считано от 1 септември 2015 г., компетентна да разгледа въпросната молба била Италианската република.

46 На 27 ноември 2015 г. държавният секретар подава до италианските власти искане да приемат обратно жалбоподателя в главното производство.

47 На 30 ноември 2015 г. италианските власти отхвърлят това искане.

48 На 1 декември 2015 г. държавният секретар отправя до италианските власти искане за преразглеждане, а на 18 януари 2016 г. им изпраща напомнително писмо.

49 На 26 януари 2016 г. италианските власти отговарят положително на искането за обратно приемане.

50 С решение от 19 април 2016 г. държавният секретар отказва да разгледа подадената от жалбоподателя в главното производство молба за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец, тъй като компетентна да разгледа същата била Италианската република.

51 Жалбоподателят в главното производство обжалва това решение пред запитващата юрисдикция. Освен това той иска от съда по обезпечителните мерки да допусне привременна мярка, а именно да забрани на държавния секретар да го извежда от страната преди изтичането на четири седмици, считано от датата на произнасяне на запитващата юрисдикция по подадената жалба. С определение от 30 юни 2016 г. съдът по обезпечителните мерки уважава това искане за привременна мярка.

52 Страните в главното производство спорят по-специално по въпроса дали ответникът е станал компетентен да разгледа подадената на 22 септември 2015 г. от жалбоподателя в главното производство молба за издаване на разрешение за временно пребиваване като бежанец, поради това че италианските власти, след като първоначално отхвърлят отправеното от държавния секретар искане за обратно приемане, не отговарят в установения срок на искането за преразглеждане.

53 При тези обстоятелства Rechtbank Den Haag (Първоинстанционен съд Хага) решава да спре производството и да постави на Съда шест преюдициални въпроса, които са по същество еднакви с поставените по дело C-47/17, като се има предвид, от една страна, че в четвъртия въпрос е посочен срок от седем седмици и половина, което е в съответствие с обстоятелствата по дело C-48/17, и от друга страна, че в петия въпрос по това дело се споменава само хипотезата на превишаване на двуседмичен или на разумен срок.

Производството пред Съда

54 На 13 февруари 2017 г. председателят на Съда съединява дела C-47/17 и C-48/17 за целите на писмената и устната фаза на производство и на съдебното решение.

55 В акта за преюдициално запитване по дело C-47/17 запитващата юрисдикция е поискала то да бъде разгледано по реда на бързото производство, предвидено в член 105, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда. Искането е отхвърлено с определение на председателя на Съда от 15 март 2017 г., X (C-47/17 и C-48/17, непубликувано, EU:C:2017:224). Първоначално е решено настоящите дела да бъдат разгледани с предимство поради положението на жалбоподателя в главното производство по дело C-47/17, но същият изтъква в писменото си становище до Съда, че след отправянето на преюдициалното запитване нидерландските власти са уважили молбата му за убежище и съответно спорът по главното производство вече касае само финансовата компенсация заради непроизнасянето по тази молба в срок. Тъй като при тези обстоятелства не е оправдано делото да се разглежда с предимство, е решено то вече да не бъде разглеждано с предимство, а по общия ред.

По преюдициалните въпроси

56 С въпросите си, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество пита дали член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение трябва да се тълкува в смисъл, че в рамките на процедурата за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, държавата членка, сезирана с искане за поемане на отговорност или за обратно приемане по силата на член 21 или член 23 от Регламент „Дъблин III“, която отговаря отрицателно на това искане в сроковете, предвидени в член 22 или член 25 от същия регламент, и впоследствие е сезирана с искане за преразглеждане съгласно посочения член 5, параграф 2, трябва да отговори на последното в определен срок. Тя си задава въпроса какъв е евентуално този срок и какви са последиците, ако в същия срок замолената държава членка не отговори на искането за преразглеждане на молещата държава членка.

57 В това отношение следва да се припомни, че процедурите за поемане на отговорност и за обратно приемане задължително трябва да се провеждат в съответствие с правилата, предвидени в частност в глава VI от Регламент „Дъблин III“, и при спазване на редица императивни срокове (вж. в този смисъл решения от 26 юли 2017 г., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, т. 49 и 50 и от 25 януари 2018 г., Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, т. 60).

58 Така член 21, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ предвижда, че искането за поемане на отговорност трябва да се отправи възможно най-бързо и при всички случаи в тримесечен срок от датата, на която е подадена молбата за международна закрила. Независимо от този първи срок, в случай на положителен резултат в Евродак за данните, записани съгласно член 14 от Регламента за Евродак, искането трябва да се отправи в срок от два месеца от получаването на резултата.

59 Член 23, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ съответно предвижда, че искането за обратно приемане се отправя възможно най-бързо и във всички случаи до два месеца след получаването на положителния резултат от Евродак съгласно член 9, параграф 5 от Регламента за Евродак. Ако това искане се основава на други доказателства, а не на информацията, получена от системата Евродак, то се изпраща на замолената държава членка в рамките на три месеца от датата, на която молбата за международна закрила е била подадена по смисъла на член 20, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“.

60 В това отношение следва да се отбележи, че законодателят на Съюза е определил последиците от изтичането на тези срокове, като в член 21, параграф 1, трета алинея от Регламент „Дъблин III“ и в член 23, параграф 3 от същия е уточнил, че ако въпросните искания не са отправени в посочените срокове, компетентна да разгледа молбата за международна закрила е молещата държава членка.

61 Освен това законодателят на Съюза е установил такива императивни срокове, както и последиците от изтичането им, и във връзка с отговора на искането за поемане на отговорност или за обратно приемане.

62 Всъщност, що се отнася, от една страна, до отговора на искане за поемане на отговорност, член 22, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ предвижда, че замолената държава членка извършва необходимите проверки и се произнася по това искане в двумесечен срок от получаването му.

63 Съгласно член 22, параграф 6 от Регламент „Дъблин III“, ако молещата държава членка е помолила за спешни действия в съответствие с разпоредбите на член 21, параграф 2 от този регламент, замолената държава членка прави всичко необходимо за да спази поискания срок, който е поне една седмица. По изключение, когато може да се докаже, че разглеждането на искането за поемане на отговорност е особено сложна задача, замолената държава членка може да даде своя отговор след поискания срок, но при всички обстоятелства в рамките на един месец. В този случай замолената държава членка трябва в първоначално поискания срок да информира молещата държава членка за решението си да отложи отговора.

64 Съгласно член 22, параграф 7 от Регламент „Дъблин III“ бездействието в двумесечния срок по параграф 1 от този член или в едномесечния срок по параграф 6 от същия е равностойно на приемане на искането и поражда задължението за поемане на отговорността за лицето, включително задължението да се осигури подходяща организация на пристигането му.

65 От друга страна, що се отнася до отговора на искане за обратно приемане, член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ предвижда, че замолената държава членка е длъжна да направи необходимите проверки и да оповести решението си по искането възможно най-бързо и във

всеки случай не по-късно от един месец от датата, на която е получено искането. Когато искането се основава на данни, получени от системата Евродак, този срок се намалява на две седмици.

66 По силата на член 25, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ при бездействие в рамките на едномесечния или двуседмичния срок по параграф 1 от този член искането се счита за прието, което поражда задължението да се приеме обратно въпросното лице, включително да се осигури подходяща организация на пристигането му.

67 Що се отнася до последиците, които член 22, параграф 7 и член 25, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ предвиждат в хипотезата, когато до изтичането на императивните срокове по член 22, параграфи 1 и 6 и член 25, параграф 1 от този регламент не се отговори на искане за поемане на отговорност или за обратно приемане, следва да се подчертае, че тези последици не могат да бъдат избегнати чрез изпращане на молещата държава членка на чисто формален отговор. Всъщност от посочените член 22, параграф 1 и член 25, параграф 1 недвусмислено произтича, че замолената държава членка следва при спазване на тези императивни срокове да направи всички необходими проверки, за да може да се произнесе по искането за поемане на отговорност или за обратно приемане. В член 5, параграф 1 от Регламента за изпълнение се уточнява освен това, че отрицателният отговор на подобно искане трябва да съдържа пълно и подробно изложение на мотивите за отказа.

68 Съгласно член 29, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ обаче, ако прехвърлянето не е извършено в шестмесечния срок, държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, се освобождава от своите задължения за поемане на отговорност или приемане обратно на засегнатото лице и в такъв случай отговорността се прехвърля върху молещата държава членка. Този срок може да бъде удължен най-много до една година, ако прехвърлянето не е могло да бъде извършено, поради това че засегнатото лице е задържано в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или най-много до осемнадесет месеца, ако засегнатото лице се укрие.

69 От цитираните в точки 58—68 от настоящото решение разпоредби се вижда, че чрез тях законодателят на Съюза е обвързал процедурите за поемане на отговорност и за обратно приемане с поредица от императивни срокове, които имат определящ принос за постигането на упоменатата в съображение 5 от Регламент „Дъблин III“ цел за бърза обработка на молбите за международна закрила, гарантирайки, че тези процедури ще се провеждат без неоправдано забавяне (вж. в този смисъл решения от 26 юли 2017 г., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, т. 53 и 54, от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 31 и от 25 януари 2018 г., Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, т. 62).

70 Тази поредица от императивни срокове показва особеното значение, което законодателят на Съюза отдава на бързото определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, и това, че предвид целта да се гарантира ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, без да се застрашава постигането на целта за бърза обработка на молбите за международна закрила, е важно според този законодател такива молби евентуално да се разглеждат от държава членка, различна от определената за компетентна съгласно критериите по глава III от този регламент.

71 Именно с оглед на тези съображения следва да се анализират преформулираните в точка 56 от настоящото решение преюдициални въпроси относно приложимите срокове към процедурата по преразглеждане, предвидена в член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение.

72 Съгласно член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение, когато молещата държава членка счита, че отказът за поемане на отговорност или за обратно приемане на съответното лице, който е получила от замолената държава членка, се основава на погрешна оценка или когато

разполага с допълнителни доказателства за представяне, може да поиска от последната да преразгледа искането ѝ за поемане на отговорност или за обратно приемане. Тази възможност трябва да се упражни в рамките на три седмици след получаване на отрицателния отговор на замолената държава членка. Последната тогава трябва да положи необходимите усилия, за да даде своя отговор в двуседмичен срок. При всички обстоятелства тази допълнителна процедура не удължава сроковете, предвидени в член 18, параграфи 1 и 6 и член 20, параграф 1, буква б) от Регламент „Дъблин II“, които понастоящем съответстват на предвидените в член 22, параграфи 1 и 6 и член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“.

73 Следва да се констатира, че видно от самия текст на член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение, възможността на молещата държава членка да сезира замолената държава членка с искане за преразглеждане, след като последната е отхвърлила искането за поемане на отговорност или за обратно приемане, представлява „допълнителна процедура“. Тази разпоредба трябва — доколкото Регламентът за изпълнение има за цел съгласно съображение 1 да гарантира ефективното прилагане на Регламент „Дъблин II“, отменен и заменен с Регламент „Дъблин III“ — да се тълкува в съответствие с разпоредбите на последния регламент и на преследваните с него цели.

74 Член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение трябва съответно да се тълкува така, че продължителността на допълнителната процедура по преразглеждане, която не е задължителна, да бъде строго и предвидимо ограничена, и то както в интерес на правната сигурност за всички заинтересовани страни, така и за да се гарантира нейната съвместимост с въведената с Регламент „Дъблин III“ прецизна времева рамка и да не се застраши постигането на преследваната с този регламент цел за бърза обработка на молбите за международна закрила. Несъвместима с тази цел би била една неограничена във времето процедура по преразглеждане, която би оставила открит въпроса коя е държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, и би забавила значително или дори може би безкрайно разглеждането на такава молба.

75 Израз на посочената цел, която стои и в основата на член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение, видно от самия текст на тази разпоредба, е строгата времева рамка, установена посредством предвидения триседмичен срок, за да отправи молещата държава членка искане за преразглеждане до замолената държава членка, и предвидения двуседмичен срок евентуално за да отговори последната на това искане.

76 Така, първо, от текста на член 5, параграф 2, второ изречение от Регламента за изпълнение следва недвусмислено, че предоставената в този член 5, параграф 2 възможност на молещата държава членка да поиска от замолената държава членка да преразгледа искането ѝ за поемане на отговорност или за обратно приемане трябва да се упражни в рамките на три седмици след получаването на отрицателния отговор на замолената държава членка. Оттук следва, че с изтичането на този императивен срок молещата държава членка губи тази възможност.

77 Второ, по отношение на срока, с който разполага замолената държава членка, за да отговори на искане за преразглеждане, член 5, параграф 2, трето изречение от Регламента за изпълнение гласи, че тази държава полага необходимите усилия, за да даде своя отговор в двуседмичен срок. Целта на тази разпоредба е да се насърчи замолената държава членка да си сътрудничи лоялно с молещата държава членка, като в предвидения в разпоредбата срок преразгледа искането ѝ за поемане на отговорност или за обратно приемане на съответното лице, но с тази разпоредба не се въвежда законово задължение да се отговори на искането за преразглеждане, чието неизпълнение да води до прехвърляне на компетентността за разглеждане на молбата за международна закрила.

78 Този извод се потвърждава от факта, че за разлика от член 22, параграф 7 и член 25, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“, член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение не предвижда, че при липса на отговор в двуседмичния срок искането се счита за прието и възниква задължение за поемане на отговорност за въпросното лице или за обратното му приемане.

79 Такива последици не могат да бъдат изведени и когато замолената държава членка не отговори на молещата държава членка в максималния едномесечен срок, предвиден в член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ и посочен от запитващата юрисдикция във втория въпрос на всяко от запитванията. Всъщност, освен че подобно тълкуване би било в противоречие със самия текст на член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение, в последното изречение на тази разпоредба изрично се уточнява, че допълнителната процедура по преразглеждане не удължава сроковете, с които разполага замолената държава членка, за да отговори на искане за поемане на отговорност или за обратно приемане съгласно член 22, параграфи 1 и 6 и член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ — срокове, които по дефиниция са спазени в хипотезата, в която молещата държава членка иска преразглеждане.

80 В този смисъл от член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение следва, че щом като след необходимите проверки и в определените с Регламент „Дъблин III“ срокове за отговор замолената държава членка е отговорила отрицателно на искане за поемане на отговорност или за обратно приемане, допълнителната процедура по преразглеждане не може да предизвика последиците, предвидени в член 22, параграф 7 и член 25, параграф 2 от този регламент.

81 Трето, що се отнася до това какво е тогава правното значение на двуседмичния срок, предвиден в член 5, параграф 2, трето изречение от Регламента за изпълнение, и какви са последиците от изтичането на този срок, следва да се припомни, че въпросната разпоредба трябва, както бе посочено в точка 73 от настоящото решение, да се тълкува в съответствие с разпоредбите на Регламент „Дъблин III“ и преследваните с него цели, в частност тази да се установи ясен и работещ метод за бързо определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, за да се гарантира ефективен достъп до процедурите за предоставяне на такава закрила, без да се застрашава постигането на споменатата в съображения 4 и 5 от този регламент цел за бърза обработка на молбите за международна закрила.

82 В разрез с тази цел на Регламент „Дъблин III“ би било тълкуване на член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение в смисъл, че предвиденият в тази разпоредба двуседмичен срок е само инструктивен и съответно допълнителната процедура по преразглеждане не е обвързана с никакъв срок за отговор или пък е обвързана само с „разумен“, тоест неопределен предварително срок за отговор, какъвто се споменава в третия и четвъртия преюдициален въпрос на всяко от запитванията и какъвто националните съдилища следва да преценяват във всеки отделен случай, вземайки предвид всички конкретни обстоятелства.

83 Всъщност прилагането на „разумен“ срок за отговор би довело до значителна правна несигурност, тъй като както за административните органи на съответните държави членки, така и за търсещите международна закрила лица би било невъзможно предварително да определят точната продължителност на този срок в отделния случай, което освен това би могло да накара тези лица да поискат от националните съдилища да проверят спазен ли е този срок и следователно да доведе до образуването на съдебни производства, които на свой ред биха забавили процеса на определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила.

84 Затова тълкуване на член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение в смисъл, че допълнителната процедура по преразглеждане е обвързана само с „разумен“, тоест неопределен предварително срок за отговор, би било в противоречие с целите на Регламент „Дъблин III“ и

освен това несъвместимо с общата система на процедурите за поемане на отговорност и за обратно приемане, така както те са замислени с този регламент и които законодателят на Съюза се е погрижил да обвърже с ясно определени, предвидими и сравнително кратки срокове.

85 Следва да се отбележи в това отношение и че настоящите дела се различават от тези, по които Съдът е прилагал понятието „разумен срок“. Всъщност, докато последните се отличават с това, че липсва разпоредба от правото на Съюза, която да уточнява съответния срок (вж. по-конкретно решения от 28 февруари 2013 г., Réexamen Arango Jaramillo и др./ЕИБ, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, т. 5, 28 и 33, от 16 юли 2015 г., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 44 и 48, от 5 април 2016 г., Aranyosi и Căldăraru, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 97 и 104, от 14 юни 2016 г., Marchiani/Парламент, C-566/14 P, EU:C:2016:437, т. 89 и 95—97, от 13 септември 2017 г., Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, т. 41, от 12 април 2018 г., A и S, C-550/16, EU:C:2018:248, т. 45 и 61 и от 27 юни 2018 г., Diallo, C-246/17, EU:C:2018:499, т. 58 и 69), в член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение Комисията е предвидила конкретен срок, двуседмичен, в който замолената държава членка трябва да положи необходимите усилия, за да даде своя отговор на отправеното от молещата държава членка искане за преразглеждане.

86 При това положение член 5, параграф 2, трето изречение от Регламента за изпълнение следва да се тълкува в смисъл, че с изтичането на предвидения в тази разпоредба двуседмичен срок за отговор окончателно приключва допълнителната процедура по преразглеждане, без значение дали замолената държава членка е отговорила или не в този срок на отправеното от молещата държава членка искане за преразглеждане.

87 Поради това трябва да се счита, че компетентна да разгледа съответната молба за международна закрила е молещата държава членка, освен ако тя все още разполага с необходимото време, за да отправи в предвидените за тази цел в член 21, параграф 1 и член 23, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ императивни срокове ново искане за поемане на отговорност или за обратно приемане.

88 Следва да се отбележи, четвърто, че срокът за отговор, предвиден съответно в член 22, параграфи 1 и 6 или член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, няма отношение към изчисляването на сроковете, предвидени за допълнителната процедура по преразглеждане. Всъщност, ако член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение се тълкува в смисъл, че тази процедура може да се проведе само при ограниченията, очертани с тези разпоредби на Регламент „Дъблин III“, и съответно, че е възможна единствено доколкото замолената държава членка не е изчерпала срока си за отговор на искането за поемане на отговорност или за обратно приемане, това на практика би създало сериозна пречка за прилагането на посочената процедура и следователно не би могло да се смята за полезно за прилагането на Регламент „Дъблин III“.

89 Следователно молещата държава членка има право в предвидения в член 5, параграф 2, второ изречение от Регламента за изпълнение триседмичен срок от получаването на отрицателния отговор на замолената държава членка да поиска от същата преразглеждане, включително когато приключването на тази допълнителна процедура по преразглеждане с изтичането на двуседмичния срок по член 5, параграф 2, трето изречение от Регламента за изпълнение би се оказало след изтичането на сроковете, предвидени съответно в член 22, параграфи 1 и 6 или член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“.

90 С оглед на всички гореизложени съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че:

– член 5, параграф 2 от Регламента за изпълнение трябва да се тълкува в смисъл, че в рамките на процедурата за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, държавата членка, която е сезирана с искане за поемане на отговорност или за обратно приемане по силата на член 21 или член 23 от Регламент „Дъблин III“ и която след необходимите проверки и в предвидените в член 22 или член 25 от последния регламент срокове отговаря отрицателно на това искане, но впоследствие е сезирана с искане за преразглеждане съгласно посочения член 5, параграф 2, трябва в дух на лоялно сътрудничество да положи необходимите усилия, за да отговори в двуседмичен срок на това искане, и

– когато замолената държава членка не отговори в този двуседмичен срок на въпросното искане, допълнителната процедура по преразглеждане окончателно приключва, поради което от момента на изтичането на посочения срок трябва да се счита, че компетентна да разгледа молбата за международна закрила е молещата държава членка, освен ако тя все още разполага с необходимото време, за да отправи в предвидените за тази цел в член 21, параграф 1 и член 23, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ императивни срокове ново искане за поемане на отговорност или за обратно приемане.

По съдебните разноски

91 С оглед на обстоятелството, че за страните по главните производства настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна, изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 г., трябва да се тълкува в смисъл, че в рамките на процедурата за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, държавата членка, която е сезирана с искане за поемане на отговорност или за обратно приемане по силата на член 21 или член 23 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, и която след необходимите проверки и в предвидените в член 22 или член 25 от последния регламент срокове отговаря отрицателно на това искане, но впоследствие е сезирана с искане за преразглеждане съгласно посочения член 5, параграф 2, трябва в дух на лоялно сътрудничество да положи необходимите усилия, за да отговори в двуседмичен срок на това искане.

Когато замолената държава членка не отговори в този двуседмичен срок на въпросното искане, допълнителната процедура по преразглеждане окончателно приключва, поради което от момента на изтичането на посочения срок трябва да се счита, че компетентна да разгледа молбата за международна закрила е молещата държава членка, освен ако тя все

още разполага с необходимото време, за да отправи в предвидените за тази цел в член 21, параграф 1 и член 23, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ императивни срокове ново искане за поемане на отговорност или за обратно приемане.

Подписи